

Journal of Multidisciplinary and Translational Research (JMTR)

journal homepage: <https://journals.kln.ac.lk/jmtr/>

දෙමළ ක්‍රියා මූල වර්ගීකරණය හා අතීතකාල ක්‍රියා පද සාධනය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

ච්‍රියාලදේශීයේ ධම්මවීමල හිමි^{1*}

¹ච්‍රියාලදේශීය අධ්‍යයන අංශය, මානවාස්ථා ජීවිත, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණීය, ශ්‍රී ලංකාව

සාරස්‍යෝගය

සිංහල කජාකරන ජනයා බහුතරයක් වෙශෙන ලංකාව තුළ, දෙමළ මාතා භාෂාව කොටගත් පිරිසක්ද දැකගත හැකිය. එමෙන්ම වර්තමාන ලේඛනයෙහි ව්‍යාප්ත වී ඇති භාෂා අතර දෙමළ භාෂාවට ප්‍රධාන තැනක් හිමිව ඇති බව දැනට ලේඛනයෙහි බහුලව ව්‍යවහාර කෙරෙන භාෂා තින අතරට දෙමළ භාෂාව ඇතුළත්ව තිබේමෙන්ද පැහැදිලි වෙයි. පසුගිය දිගක තිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාව තුළ උද්‍යතව තිබූ ජනවාර්ගික අරුමුදය කෙරෙහිද 'භාෂාව නොදැනීම' යන කාරණය ප්‍රධාන සාධකය බවට පත්ව තිබූ බව අමුත්‍රවෙන් සඳහන් කළ යුතු තැන. එ කෙසේවුවද වර්තමානයේද ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිංහල මාතා භාෂකයා දෙමළ බසත්, දෙමළ මාතා භාෂකයා සිංහල බසත් ඉගෙනීමට පෙළුණි ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේද සිංහල මාතා භාෂකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙනීම සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡාවට ලක් කෙරේ. සිංහල මාතා භාෂකයා දෙමළ භාෂාව, දෙවන බස ලෙස ඉගෙනීමට වයස් හේදයකින් තොරව උත්සාහ කරන බව පෙනේ. එය අමේ රටේ අනාගත ජාතික සමගියේ අත්තිවාරම බව සුපැහැදිලිය. දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ භාෂාධ්‍යනයේද එය පහසුවෙන් ගුහණය කර ගනු වස් ව්‍යාකරණ ඇශානයෙන් ලබාදෙන්නේ නොමැත පිටිවහලකි. දෙමළ භාෂාවේ ව්‍යාකරණ අංශ සම්බන්ධයකට ප්‍රධාන වන පිණිසාරථ ක්‍රියා රුපය ඉතාමත් වැදගත් ක්‍රියාරුපයකි. එයට හේතුව නම් එය දෙමළ භාෂාවේ ලොහේ ක්‍රියාරුප සාධනයට බෙහෙවින්ම උපකාරීවෙමයි. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයේද අරමුණ වන්නේ එම ක්‍රියා රුප සාධනය සිද්ධ වන ආකාරය පැහැදිලි කිරීමයි. එමනිසා මෙහිදී ක්‍රියා මූලයේ රුපීය ලක්ෂණය පදනම් කරගෙන දෙවන භාෂාවක් ලෙස දෙමළ භාෂාව ඉගෙන්වීමේද ක්‍රියාරුපය ඉගෙන්වීමේ ක්‍රමවේද කෙසේ සකස් කළ යුතුද? යන්න පර්යේෂණ ගැටලුවයි. වර්තමානයේද අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් මතුව ඇති දහසක් ගැටලුකාරී ස්වභාවයන් හමුවේ දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ හදාරන ශිෂ්‍යනට එය යම් ආකාරයක ගැටලු සහගත බවක් ඇතිකරවන බව පෙනේ. එම නිසා අහඹු ලෙස තොරාගත් දෙමළ ක්‍රියා මූල 100ක රුපීය ලක්ෂණ පදනම් කොටගෙන අධ්‍යයන කාර්යයෙහිලා පහසු වන අන්දමට එකී ක්‍රියා මූල වර්ගීකරණය කොට අතීතකාල ක්‍රියා රුප සාධනය කවරාකාරව සිදුකළ යුතුද යන්න මෙහිදී පෙනායා බැලේ.

මූල්‍ය පද: අතීත කාලයල ක්‍රියාමූලය, දෙමළ භාෂාව, දෙවන බස, පිණිසාරථ ක්‍රියා රුපය, සිංහල මාධ්‍ය ශිෂ්‍යනයන්

Article info

ISSN (E-Copy): ISSN 3051-5262

ISSN (Hard copy): ISSN 3051-5602

Doi:

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0002-5916-4256>

*Corresponding author:

E-mail address: dhammadwimala@kln.ac.lk (ච්‍රියාලදේශීයේ ධම්මවීමල හිමි)

© 2024 JMTR, [CC BY-NC-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Received 25th February 2023

Received in revised form 30th March 2023

Accepted 29th May 2023

Available online 30th June 2023

හැදින්වීම

භාෂාව, මානව සත්වයා තෙනස්ගිකව ලැබූ උසස්ම දායාදය බව අව්‍යාඝාත්මක කාරණයකි. මානව සංහතියේ සුප්‍රසාදනයෙහිලා භාෂාව ඉටුකරන කාර්යභාරය අන්තිසිවිකට සමකළ නොහැකිය. එමතිසා සාමාජික ක්‍රියාවලියේදී අතිශයින්ම වැදගත් වන සාධකය වන්නේ භාෂාවයි. මානව සංස්කෘතියේ තිරසාර පැවැත්මද භාෂාව ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි වන්නේ එම නිසාය. සාමාජික ක්‍රියාවලිය පුළුල්වත්ම මානව අවශ්‍යතාව වැඩිවීම ස්වාභාවිකය. මානව අවශ්‍යතාව වැඩිවීම පදනම්ව මාතා භාෂාවට අමතරව දෙවන භාෂාවක අවශ්‍යතාව ඇතිවිය හැකිය. ඒ සමාජයෙන් සමාජය, රටින් රට මුහුවීම සඳහාය. ඒ හරහා මුළු ලොවම වර්තමානය වන විට විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත්ව ඇත. මේ හේතුවෙන් සමස්ත ජනවර්ගයාම දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව විවිධ සංස්කෘතින් හා සංස්පර්ශව (Contact) ක්‍රියා කෙරෙති. සමහරක් ස්විකිය පොදුගලික අරමුණු පෙරදුරිව ක්‍රියාකරන අතර සමහරක් පොදු අවශ්‍යතාව මූලිකව ක්‍රියා කෙරෙති (කරුණාතිලක, 2006).

දුවේඩ භාෂා පවුලට හා තත් භාෂාවන්ට ඇත්තේ දැරස වූ ඉතිහාසයකි. තුනනයේ ව්‍යවහාර කරනු ලබන භාෂා නා උපභාෂා හැත්තැවකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් මෙම භාෂා පවුල නියෝජනය කරයි. දෙමළ, මලයාලම්, කන්නෑඩා, තෙමිලු, තුලු හා කොඩිග වැනි භාෂාවන්ගේ මාතා භාෂාව දුවේඩ භාෂාවයි (කරුණාතිලක, 2015). දුවේඩ, දුමිඩ්, දුමිල්, තමිල්, දෙමළ යන විවිධ වචනවලින් මෙම බස හැදින්වේ. වියතුන්ගේ තිර්වචනයට අනුව දමිල යන වචනයෙහි තේරුම 'අමාව' හේත්ව 'මිහිර' යන්නයි. තත් දමිල ගබඩායාගේ අර්ථය අනුව ඔවුන්ගේ අදහස එසේ වුවද දෙමළ භාෂාව කෙරෙන් ඔබුර හෝ කරණරසායන බවක් ජනිත වන්නේ ද යන්න ඇතැමුන්ට ගැටුවක්ව පවතී (තිලකරන්න, 1990).

දුවේඩ භාෂාමය ව්‍යවහාර, සංවාද ඇශේන විට ඉන් රජ්, කර්කුර, කයේරිර, අප්‍රසන්න, අමිහිර ස්වභාවයක් ඇතැයි දෙමළ මාතා භාෂාකයන් නොවන අයට හැගෙන කාරණයකි. මුරුදු ගැනීම බහුල වූ දෙමළ ගබඩාවාරණ ස්වරුපය පදනම්කාටගෙන එවත් අදහසක් සාමාන්‍ය ලෝකයා තුළ ඇතිවීම බලාපොරොත්තු විය යුත්තකි. දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ යපේක්ක කයේරාර්ථය, අදහස සාමාජත්වීම තුළ මෙම භාෂාව පයන, පායන, උද්‍යුගණ කාර්යයෙහි බොහෝ දෙනා මත්දේන්සාහි වීමට හේතුවක් කරගතිති. මෙම භාෂාව මතා ලෙස හැදුරිමේදී පෙනීයන විශේෂ කරුණ නම් දෙමළ භාෂාව හා සාහිත්‍යය දිව්‍යමය ඕජාවක්, අමාවක්, සුඩාවක් හෝ අමාතයක්ම බවයි (ප්‍රං්විහෝවා, 2011). දෙමළ භාෂාව මාධ්‍ය කොටගත් සුවිසල් මෙන්ම ඉතා උසස් සාහිත්‍යයක් පවතී. තදනුගත සංස්කෘතිය භාෂාවේ සැපිවිතය ඔවුන් කරන්නකි. භාෂා හා සාහිත්‍යාධ්‍යයනය තුළින් එකි කාරණය තවදුරටත් සාක්ෂාත්කර ගත හැකිය.

දෙමළ භාෂාව, භාෂාවක් ලෙස ලෝක ව්‍යාප්තියට පත්වී තිබීමට අමතරව, ලාංකිකයනට එය වැදගත් වනුයේ අපේ දේශයේ රාජ්‍ය භාෂාවක් වශයෙන් එකි භාෂාව භාවිත කිරීමයි. ජන කොට්ඨාස කිහිපයක් ඒවත්තා ලංකාව තුළ වර්තමානය වනවිට දෙවන භාෂා ඉගැනුවීම හා ඉගෙනැනීම යන කාරණද්වය පිළිබඳ පුළුල් සාකච්ඡාවක් ගොඩනැගි ඇති බව පෙනේ. රාජ්‍ය මට්ටමෙන් ඒ සඳහා නොයෙක් අණපණනත් සකස් කෙරෙමින් පවතී. එයම භාෂා ඉගැනුවීම හා ඉගෙනැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන අතර, දෙවන බසක් ඉගැනුවීම සඳහා නව කුමවේදයන් හඳුන්වා දීමට යුහුසුලුව ක්‍රියා කළ යුතුව ඇත.

සිංහල මාතා භාෂාකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ බස හැදුරිමේදී මුහුණපාන ගැටුපු අතර ක්‍රියා පදයෙහි භාවිතය කෙබඳ ආකාර විය යුතුද යන්න යම් තරමක ගැටුපු සහගත තත්වයකට පත්ව සිටින බව දැකගත හැකිය. එයට හේතුව සාම්ප්‍රදායික දෙමළ ව්‍යාකරණය තුළ ක්‍රියා පදය ප්‍රබල ක්‍රියා හා දුබල ක්‍රියා යනුවෙන් වර්ගිකරණය කර තිබීමයි. මෙසේ වර්ගිකරණය කිරීමට පදනම්ව වැනි පැහැදිලි විස්තර කිරීමක් දැකගත නොහැකිය. එහෙයින් සිංහල මාතා භාෂාව කරගත් භාෂාකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙනැනීමේදී යම් අසිරුතාවකට ලක්වීම ස්වාභාවිකය. කරුණු එසේ වුවද දෙමළ ක්‍රියා පදය ඉගැනුවීම හා එහි භාවිතය කෙරෙහි ව්‍යවහාරික වාගවිද්‍යා සිද්ධාත්තයනට අනුව නව කුමවේදයක් මෙහිදී සෞයාබැලේ.

දෙමළ බස ඉගෙනැනීමේදී මුහුණුපාන භාෂාත්මක ගැටුපු

සිංහල හා දෙමළ භාෂා සංස්කීක වශයෙන් වෙනස් වන නිසාම දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙන ගැනීමේදී සිංහල මාතා භාෂාකයා භාෂාත්මක වශයෙන් ගැටුපු රායිකට මුහුණ දෙයි. ඒ අතර,

- ❖ හාජා සංස්ථීතිය (Structure of Language) හා
- ❖ හාජා ද්වීරුපතා ලක්ෂණ (Diglossic Features) ප්‍රධාන වෙයි.

වාග්විද්‍යාත්මකව හාජා සංස්ථීතිය යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ,

- ❖ ගබ්ද පද්ධතිය - Phonetic System
- ❖ ගබ්දීම පද්ධතිය - Phonemic System
- ❖ පදීම පද්ධතිය - Morphological System
- ❖ වාක්‍ය පද්ධතිය - Syntactic System
- ❖ අර්ථ පද්ධතිය - Semantic System (කරුණාතිලක, 2006)

ගබ්දීම පද්ධතිය ආශ්‍රිත මතුවන ගැටුලු

ලේඛන සිංහල හෝඩිය

ස්වර - Vowels

සිංහල හාජාවේ ස්වරාක්ෂර 18කි. දෙමළ හාජාවේ 12කි.

සිංහල ගබ්දීම හෝඩියේ හමුවන ඇ ඇ ස්වර ගබ්දීම දෙමළ ගබ්දීම හෝඩියේ හමු නොවේ.

ව්‍යුක්ෂුතන - Consonants

සිංහල හාජාවේ ව්‍යුක්ෂුතනාක්ෂර 42 කි. දෙමළ හාජාවේ ව්‍යුක්ෂුතනාක්ෂර 30කි.

සිංහල ව්‍යුක්ෂුතන ගබ්දීම අතර ක/k/ ව/c/ ට/t/ ත/t/ ප/p/ ග/g/ ජ/j/ එ/d/ එ/d/ බ/b/ තනි ගබ්දීම වේ.

පදීම හා වාක්‍ය පද්ධතිය ආශ්‍රිතව මතුවන ගැටුලු

දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ හාජාව ඉගෙන ගන්නා සිංහල මාත්‍ර හාජාකයා මවි හාජාකයාට පදීම හා වාක්‍ය පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන්,

- ❖ විහක්ති හේදය - Case
- ❖ ලිංග හේදය - Gender
- ❖ කාල හේදය - Tenses

යන කොටස් සම්බන්ධයෙන් ගැටුලු හඳුනාගත හැකිය.

විහක්ති හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටුලු කිහිපයක්

වගුව 1: විහක්ති හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටුලු කිහිපයක් (ඩම්මෙමල, 2019).

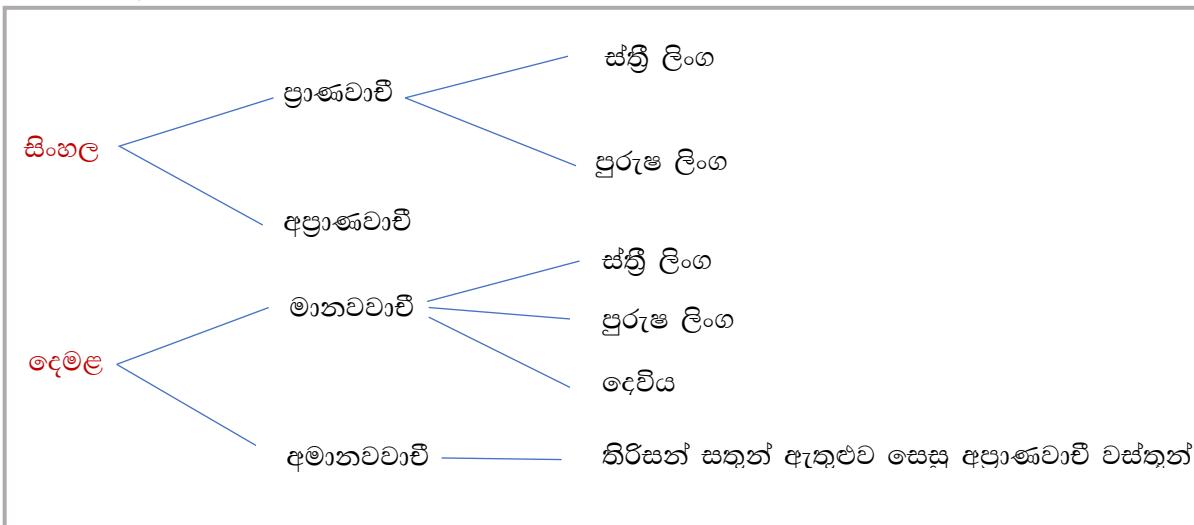
සිංහල	දෙමළ
මම දන්නවා	එනක්ගුත් තෙරියුම්
අම්මා මට බැන්නා	අම්මා එන්නෙන ග්‍යිනා.
මල්ලිට කන්න කියන්න	තම්පියෙ සාප්පිට්ස් සොල්වුන්කො.
අක්කට ගයන්න පුළුවන්	අක්කාවාලෙ පාට මුදියුම්
මල්ලි ගෙදර තියා	තම්පි වීට්-ශ්‍රේඛුප් පොනාන්.
මෙසේ උඩ වෙලිගොන් එක තියෙනවා	මෙසාක්කු මෙලෙ රෙලිපොන් මූරුක්කු.

ලිංග හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටළු කිහිපයක්

වගුව 2: ලිංග හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටළු කිහිපයක් (ගෙයර්, 1999)

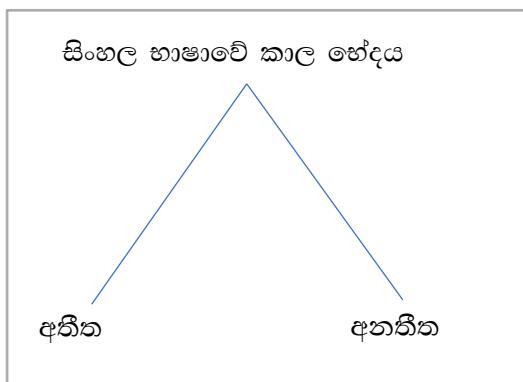
බල්ලා ඉන්නවා	නාය් ඩිරුක්කු
පුවුව තියෙනවා	කතිරේ ඩිරුක්කු
අම්මා ඉන්නවා.	අම්මා ඩිරුක්කින්නා
අම්මා කනවා.	අම්මා සාප්පිඹුනා
බල්ලා කනවා.	නාය් සාප්පිඹුතා

ලිංග හේදය

රුපය 1. ලිංග හේදය

කාල හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටළු කිහිපයක්

රුපය 2. කාල හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටළු කිහිපයක්

අනතිත කාලය යටතේ වර්තමාන කාලය සහ අනාගත කාලය සඳහා එකම ප්‍රත්‍යානුබන්ධය හාවිත කෙරේ.

දෙමළ හාජාවේ කාල හේදය වර්තමාන කාලය, අතිත කාලය හා අනාගත කාලය යනුවෙන් තෙවදැරුම් වේ. ඒ සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් කාලවාලී ප්‍රත්‍යානුබන්ධය හාවිත කෙරේ.

භාෂණය	වර්තමාන කාලය	- මම අද ගමට යනවා.	අනතින කාලය
	අනාගත කාලය	- මම හෙට ගමට යනවා.	
	අතින කාලය	- මම රේදේ ගමට හියා.	
ලේඛනය	වර්තමාන කාලය	- මම අද ගමට යමි.	අනතින කාලය
	අනාගත කාලය	- මම හෙට ගමට යමි	
	අතින කාලය	- මම රේදේ හියෙමි.	

වගුව 3: කාලවාවේ ප්‍රත්‍යය භාවිතය

භාෂණ දෙමෙල	ලේඛන දෙමෙල
වර්තමාන කාලය	නාං නිස්සැක්කු මාරුක්කු පොරුන්
අනාගත කාලය	නාං නාගෙක්කු මාරුක්කු පොබෙන්.
අතින කාලය	නාං තෙත්තු මාරුක්කු පොන්න්.

අර්ථ පද්ධතිය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

දෙමළ භාෂාවෙන් සූනීකරණ පද (Borrowings) ලෙස සිංහල භාෂාවට ප්‍රවේශ වූ පද රාඛියකි. මෙසේ ප්‍රවේශීමේදී අර්ථ පරිණාමන (Semantic Change) සිදුව ඇති බැවින් දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ භාෂාව ඉගෙනගන්නා [විද්‍යාර්ථීන්හාට අර්ථය සම්බන්ධ ගැටලු මතුවේ](#) (කරුණාතිලක, 2006).

වගුව 4: අර්ථ පද්ධතිය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

දෙමෙල වචනය	සිංහල අර්ථය	දෙමෙල අර්ථය
ඩිංම්	ඉඩම	ස්ථානය
පණිවිභාග	පණිවිභය	උපස්ථානය / සාත්ත්ව
තහැං	දුඩය	බාධාව
කට්තා	කපරි	කොට
වස්සාම්	වන්නම	වර්ණය
ඉංග්‍රීස්	මටුවුව	අලවනවා
අවසරය්	අවසරය	හදිස්සිය
පස්සා	පවිචය (පවිචයම් - රතු පාට)	කොළ
සක්කරාවට්ටම්	ආටෝප සාටෝප සහිත ගැහැනිය	මල්වෙඩ් වර්ගයක්
න්‍යළුම්	උසස් කෙනෙක් පහත ලෙස...	ලිස කන්ද

භාෂා ද්වීරුපතා හේතුවෙන් මතුවන ගැටලු

භාෂා ද්වීරුපතාව වගයෙන් මෙහිදී භාෂණය (Spoken) සහ ලේඛනය (Written) වගයෙන් භාෂා භාවිතයේ පවතින විෂමතා අවධානයට ලක්වේ.

දෙමළ භාෂාවේ පිණිසාර්ථ ක්‍රියා රුපය ඉතාමත් වැදගත් ක්‍රියාරුපයකි. එයට හේතුව නම් එය දෙමළ භාෂාවේ බොහෝ ක්‍රියාරුප සාධනයට බෙහෙවින්ම උපකාරී විමයි. එකී ක්‍රියාරුප සාධනයට හැකියාව ඇති කරගැනීම භාෂා භාවිතයට බෙහෙවින් අවශ්‍ය වේ. එබැවින් මෙහිදී බලාපොරොත්තු වන්නේ එම ක්‍රියා රුප සාධනය සිද්ධ වන ආකාරය පැහැදිලි කිරීමයි. ඇතැම් ගුණවල ක්‍රියාපද වර්ගීකරණය කොට ඇත්තේ ප්‍රබල ක්‍රියා ලිජුබල බැරුණි*, දුබල ක්‍රියා :ලැනා ඒරුණි* නමිනි. සිංහල මාතා භාෂකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙන ගැනීමේදී එම බෙදීම යම් ආකාරයක සංකීර්ණ කාරණයක් බවට පත්ව ඇත.

එමතිසා මෙහිදී ක්‍රියා මූලයේ රුපීය ලක්ෂණය පදනම් කරගෙන දෙවන භාෂාවක් ලෙස ලේඛන දෙමළ භාෂාව හැඳුරීම සඳහා ඉගැන්වීමේ කුමවේදය කෙසේ සකස් කළ යුතුද? යන්න විමර්ශනය කිරීම පර්යේෂණ ගැටුවයි.

දෙවන බසක් ලෙස ලේඛන දෙමළ ඉගැන්වීමේදී දෙමළ ක්‍රියා පදය සම්බන්ධයෙන් මතුවන ගැටුපු අවම කරගැනීමට නව කුමවේදයක් හඳුන්වාදෙමින් පහසුවෙන් දෙමළ ක්‍රියාමූලයේ අතිත කාල ක්‍රියා පද නිර්මාණය කරගැනීම.

පර්යේෂණ ක්‍රම වේදය

මහාවාර්ය බ්‍රැඩ්වීඩො මහතා විසින් සම්පාදිත දෙමළ සිංහල ආකාරයි (2016 - සිව්වන මුදුණය) ආවාර්ය පී. ආර. සුබුමනියම්ගේ ප්‍රධාන සංස්කාරකත්වයෙන් එළිදුක්වුණු ක්‍රියාවින් තුරුකාලත් තමිශ් අකරාති (තමිශ් - තමිශ් යුත්තිලම - Reprinted 1997 යන ආකාරයි ද්වීත්වය ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ය ලෙස මෙහිදී හාවිත කෙරේ.

දෙමළ ඉගැන්වීම සම්බන්ධයෙන් වර්තමානයේදී ලියැව් ඇති දෙමළ මාධ්‍ය ගුණෝධීන්, ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය ගුණෝධීන් හා සිංහල මාධ්‍යය ප්‍රාමාණික ගුණය පරිභේදනය කෙරේ. පර්යේෂකයා වසර කිහිපයක දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ භාෂාව ඉගැන්වීමෙන් ලත් අදාළකීම් මෙම පර්යේෂණය සඳහා උපයෝගී කර ගැනේ.

මෙහි විෂය කෙළුව සීමාව ලෙස දෙමළ භාෂාවේ බහුල ලෙස භාවිත වන අභ්‍යුත්ත ලෙස තෝරාගත් ක්‍රියා මූල 100ක් කෙරෙහි මෙහිදී මූලික අවධානය යොමු කරනු ලබන අතර එම ක්‍රියා මූලයන්හි,

අතිත කාල කාදන්ත පදය මූලික කරගත් ව්‍යාකරණ රුප පිළිබඳව පමණක් අවධානය යොමු කරමින් මෙම පර්යේෂණය සිදුකෙරේ.

මෙම අධ්‍යයනය මගින් සිංහල මාතා භාෂකයා දෙමළ භාෂාව දෙවන බසක් ලෙස ඉගෙන ගැනීමේදී මුහුණපාන සංකීර්ණතාවන් හඳුනාගෙන මෙම පර්යේෂණයෙන් සෞයාගනු ලබන කුමවේද භාවිත කිරීමෙන් වඩාත් එළඳායි ලෙස භාෂාව ඉගෙනීමටත් එය ව්‍යවහාර කිරීමටත් අවස්ථාව උදාකර ගනු ඇත.

සාකච්ඡාව

තෝරාගත් ක්‍රියා පද සහ එහි වර්ගීකරණය

වාක්‍ය භා ව්‍යාකරණ සම්බන්ධයෙන්

හාෂණයේදී සහ ලේඛනයේදී ව්‍යාකරණය එකිනෙකට සම්පූර්ණ වශයෙන් වෙනස්වේ.

වහක්ති ප්‍රත්‍යායන් සහ ක්‍රියා වරනැගීමේදී මෙම වෙනස පැහැදිලිව දක්නට ඇත.

ඇුලෙල > ඇුල්

අන් > ගන්

ඩිලෙල > තිල්

ආම් > ඕංම්

වාක් කොළඹය සම්බන්ධයෙන්

භාෂණ දෙමළ

ලේඛන දෙමළ

සිංහල අර්ථය

ත්‍රාන්කස්සි	ත්‍රාන්කෙ	නංගි
ආන්කක	ආන්කේ	ඒහෙ
අප්පිඳි	අප්පාඳි	ඒහෙම
සංඛ්‍යාවාවේ නාම		
ඉණ්ටු	ඉණ්ටු	ඒක

වගුව 5: වාක්‍ය හා ව්‍යාකරණ සම්බන්ධයෙන්

හෙතු ලෙස තොරාගත් ලේඛන දෙමළ භාෂාවෙහි එන ක්‍රියා මූල 100ක රැකියා ලක්ෂණ පදනම් කරගෙන මෙම ක්‍රියා මූල වර්ගීකරණය සිදු කර ඇත. ඒ අනුව,

තුමවත් ක්‍රියා මූල¹ I
 තුමවත් ක්‍රියා මූල II
 තුමවත් ක්‍රියා මූල III
 අකුමවත් ක්‍රියා මූල යනුවෙන් එම වර්ග සතර පෙන්වා දියැකිය.

ඒ අනුව එම වර්ගීකරණය එසේ හඳුන්වාදීමට හේතුකාරණ අවධානයට ගැනෙන අතර, ඒ ඒ වර්ගීකරණයන්ට අදාළ වන පරිදි ක්‍රියා මූල 100ක් නිදර්ශන වශයෙන් මෙහිදී දක්වනු ලැබේ.

තුමවත් ක්‍රියා මූල I

යමිකිසි ක්‍රියා මූලයක් අවසන්ව ඇත්තේ ඕ හා පූ යන ස්වරවලින් නම්/ මූල ප්‍රස්ථායක් සහිත ඉ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම්/ ප්‍රස්ථා ස්වරයකින් පසුව ඇති රා අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම්/ අකුරු දෙකට වඩා වැඩි වූ ආ අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම්/ මූල ප්‍රස්ථායක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත ආ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම් එවැනි ක්‍රියා මූල තුමවත් ක්‍රියා මූල I යටතට මෙහිදී ගැනේ.

- ඕ හා පූ යන ස්වරවලින් අවසන් වන ක්‍රියා මූල

පඳ	(ප + අ + ත + ති)	ඉගෙනගන්නවා
ගුණී	(ක + ඔ + ණ + ති)	නානවා
සන්ති	(ස + අ + න් + ත් + ති)	මුණගැහෙනවා
වාකී	(ව + ඇ + ස + ති)	කියවනවා
සමෘ	(ස + අ + ම + පූ)	ලෙයනවා
නිශ්චී	(න් + ති+ න් + පූ)	සිතනවා
කත්ත	(ක + අ + ත් + පූ)	කතාකරනවා
කිශ්ච	(ක + ති + ත් + පූ)	ලැබෙනවා

- මූල ප්‍රස්ථායක් සහිත ඉ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල

අරු	(අ + ර් + ඔ)	කඩනවා
පැටු	(ප + අ + ත් + ඔ)	හාන්සිවෙනවා
තොටු	(ත් + ඔ + ත් + ඔ)	සම්බන්ධ කරනවා
කොටු	(ක + ඔ + ත් + ඔ)	දෙනවා

- ප්‍රස්ථා ස්වර සහිත ඉ අන්ත අකුරු සතරේ ක්‍රියා මූල

¹ ක්‍රියා රැප සාධනයේදී ක්‍රමික බවින් යුත්ත ක්‍රියා පද තුමවත් යන්නෙන් මෙහිදී හඳුන්වා දෙනු ලබන අතර, අකුමවත් යන්නෙන් එසේ ක්‍රමික බවින් තොරවූ ක්‍රියා පද භැඳින්වේ.

ಕಟುಕು	(ಕ + <u>ಅ</u> + <u>ತ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಹ</u> + ಕ + <u>ಅ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಹ</u>)	ನೊಂಬೆಹೆಡ್ಲಿ ಲೇಸು ಕಾರಣವಾಗಿ
ಹಿಸುಹಿಸ	(ಹ + <u>ಇ</u> + <u>ಸ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಹ</u> + ಹ + <u>ಇ</u> + <u>ಸ</u> + <u>ತ</u>)	ರಹಸ್ಯಿನೆ ಕಿರಣವಾಗಿ
ಸೀಟುಸ್ಟಿ	(ಸ + <u>ಇ</u> + <u>ತ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಹ</u> + ಸ + <u>ಇ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಹ</u>)	ರವಣವಾಗಿ
ಪಿಸುಪಿಸ	(ಪ + <u>ಇ</u> + <u>ಸ</u> + <u>ತ</u> + ಪ + <u>ಇ</u> + <u>ಸ</u> + <u>ತ</u>)	ಘೋಳನವಾಗಿ

• ದೀರ್ಘ ಸೆರಿಯಕಿನ ಅಜ್ಞವ ಆತ್ಮ ರ ಅನ್ತಹ ಕ್ರಿಯಾ ಶ್ಲಾಷ್ಟ

ಚೇರ್	(ಸ + <u>ರ್</u> + <u>ರ್</u>)	ಶಿಕ್ಷಣವಿಭಾಗ / ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ
ಪಾರ್	(ಪ + <u>ಅ</u> + <u>ರ್</u>)	ಬಲನವಾಗಿ
ಈರ್	(ಈ + <u>ರ್</u>)	ಆಕರ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ
ವೇರ್	(ವ + <u>ರ್</u> + <u>ರ್</u>)	ಡಾಖಿಯ ದ್ವಾರಾ ನಿರ್ವಹಿತ

• ಅವುಗಳ ದೇಹದ ವಿಧಾನ ಇಲ್ಲಾಗೆ ಅ ಅನ್ತಹ ಕ್ರಿಯಾ ಶ್ಲಾಷ್ಟ

ಹರಕರ್	(ಹರಕರ್ + <u>ಅ</u>)	ತಿಳಿಕರಣವಾಗಿ
ಸರಸರ್	(ಸರಸರ್ + <u>ಅ</u>)	ಸರಜರಣಾವಾಗಿ
ತಣತಣ	(ತಣತಣ + <u>ಅ</u>)	ದೀಲಿಸೆನವಾಗಿ
ಪಟಪಟ	(ಪಟಪಟ + <u>ಅ</u>)	ಉತ್ತಮನವಾಗಿ

• ಶ್ಲಾಷ್ಟ ಗುಣವಾಗಿ (ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೆರಿಯಕ) ಸಹಿತ ಅ ಅನ್ತಹ ಅವುಗಳ ದೇಹದ ಕ್ರಿಯಾ ಶ್ಲಾಷ್ಟ

ತಿರ್	(ತ + <u>ಇ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಅ</u>)	ವಿವಿಧಕರಣವಾಗಿ
ಮರ್	(ಮ + <u>ಅ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಅ</u>)	ಅಂತಹ ಕರಣವಾಗಿ
ನಟ	(ನ + <u>ಅ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಅ</u>)	ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ
ಪರ್	(ಪ + <u>ಅ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಅ</u>)	ಉತ್ತಮಿಸೆನವಾಗಿ

ನ್ನಾಂತಹ ಕ್ರಿಯಾ ಶ್ಲಾಷ್ಟ II

ಯಾರ್ಥಿಕ ಕ್ರಿಯಾಶ್ಲಾಷ್ಟಗಳ ...ಅಂತಹ ಸಹ ...ಪಟ್ಟ ವಲಿನೆ ಅವಣಣವಾಗಿ ಆತ್ಮ ನಿರ್ವಹಿ ನಾಲ್ಕಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಶ್ಲಾಷ್ಟ ಕ್ರಿಯಾ ಶ್ಲಾಷ್ಟ - ii ಲೇಸು ಮೊದಲ್ಲಿನ್ನೇರೆ.

• ಕ್ರಿಯಾಶ್ಲಾಷ್ಟ ...ಅಂತಹ ಸಹ ...ಪಟ್ಟ ವಲಿನೆ ಅವಣಣವಾಗಿ ಆತ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶ್ಲಾಷ್ಟ

ಅಂತಹ	(ಅಂತಹ)	ತಬನವಾಗಿ
ಸಾಪ್ತಪಿಟ್	(ಸ + <u>ಅ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಟ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಕನವಾಗಿ
ಹೂಪ್ಪಿಟ್	(ಹ + <u>ಉ</u> ನ + <u>ಪ</u> + <u>ಟ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಅಂತಹ ಗಣವಾಗಿ
ವೆಲಿಕ್ಕಿಟ್	(ವ + <u>ಎ</u> + <u>ಲೀ</u> + <u>ಕ</u> + <u>ಕ</u> + <u>ಕ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ
ಮುತ್ತತಮಿಟ್	(ಮ + <u>ಉ</u> + <u>ತ</u> + <u>ತ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಅ</u> + <u>ಮ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಸಿದ್ಧಿನವಾಗಿ
ಅರ್ವಿಟ್	(ಅ + <u>ರ್</u> + <u>ಅ</u> + <u>ವ್</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಅಧಿಕಾರವಾಗಿ
ಪಂಕ್ಹಿಟ್	(ಪ + <u>ಅ</u> + <u>ಂ</u> + <u>ಹ</u> + <u>ಕ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಬೆಳೆನವಾಗಿ
ಪಯಿರಿಟ್	(ಪ + <u>ಅ</u> + <u>ಯ</u> + <u>ಇ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ವಿಗಾಹವಾಗಿ
ಸಿಂಹಯಿಟ್	(ಸ + <u>ಇ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಜೀ</u> + <u>ಯ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಸಿರಿಗಳ ಕರಣವಾಗಿ
ಮತ್ತಪ್ಪಿಟ್	(ಮ + <u>ಅ</u> + <u>ತ್ತ</u> + <u>ತ್ತ</u> + <u>ಅ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ತಕ್ಕಂತೆರ್ವೈಕರಣವಾಗಿ
ಔಪ್ಪಿಟ್	(ಔ + <u>ಪ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಸಮಾಜಕರಣವಾಗಿ
ನ್ನಿಂಹಯಿಟ್	(ನ್ನ + <u>ಇ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಜೀ</u> + <u>ಯ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಬರಹಿಕರಣವಾಗಿ
ಅಂಕ್ಷಿಟ್	(ಅ + <u>ಂ</u> + <u>ಕ್ಷ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಅಂತಹ ಗಣವಾಗಿ
ಪೋರಿಟ್	(ಪ + <u>ಒ</u> + <u>ರ್</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಪ್ರದೇಶಿಕರಣವಾಗಿ
ಅಂಣಣಯಿಟ್	(ಅ + <u>ಉ</u> + <u>ಣಣ</u> + <u>ಜೀ</u> + <u>ಯ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಅಂಣಣದೆನವಾಗಿ/ದೈವರಣವಾಗಿ
ಅಂಣಣಣವಿಟ್	(ಅ + <u>ಉ</u> + <u>ಣಣ</u> + <u>ಜೀ</u> + <u>ವ್</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಪೊರ್ಯಾಂತ್ರ್ಯದ ಕಾರಣವಾಗಿ
ಸಂಸ್ತಾಯಿಟ್	(ಸ + <u>ಉ</u> + <u>ಸಂ</u> + <u>ಸ್ತಾ</u> + <u>ಯೀ</u> + <u>ಯ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಗಣಗಣನವಾಗಿ
ಹಂತಪ್ಪಿಟ್	(ಹ + <u>ಉ</u> + <u>ಹಂ</u> + <u>ತ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಟ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಇ</u> ಟ್)	ಅಂತಹ ವಿಭಾಗವಾಗಿ
ಪಯಪಟ್	(ಪ + <u>ಯ</u> + <u>ಪ</u> + <u>ಟ</u> + <u>ಟ</u>)	ಬಯವಿಭಾಗವಾಗಿ

കുണ്ടപ്പട്ട	(ക + <u>ഉ</u> + ന്ന് + അ + പ + <u>പ</u>)	സ്വവേനവാ
പാട്ടപ്പട്ട	(പ + <u>ഔ</u> + ട + <u>ഉ</u> + <u>പ</u>)	മഹന്തിവേനവാ
ചെയ്യപ്പട്ട	(ച + എ + ഡ് + അ + റ് + <u>പ</u>)	സിഡ്വേനവാ
വെട്ടകപ്പട്ട	(വ + എ + ട് + ക + അ + പ + <u>പ</u>)	ലൈംഗാവേനവാ
തേവൈപ്പട്ട	(ത + ഏ + വ് + ജ്ഞ + പ + <u>പ</u>)	അവിഗാവേനവാ
അകപ്പട്ട	(അ + ക + അ + പ + <u>പ</u>)	അദിംഗൃവേനവാ
അവശ്യപ്പട്ട	(അ + വ് + അ + ച + അ + റ് + അ + പ + <u>പ</u>)	ഉക്മന്തവേനവാ

കുമാർ ത്രിഖാ മൂല III

- ഉ അർത്ഥ ത്രിഖാപാദി (മൂല ഭാഷയക്ക് ഒരു ഉ അർത്ഥ അക്കരൈ ദേശേക്ക് ത്രിഖാപാദി ഹാ കുമാർ അക്ക് ii ദി ഹമ്മ ഇ ത്രിഖാ മൂല ഷാര)

അനുപ്പട്ട	(അ + ന്ന് + <u>ഉ</u> + പ + പ + <u>ഉ</u>)	യവനവാ
തീരുമ്പട്ട	(ത + ഇ + റ് + <u>ഉ</u> + മ + <u>ഉ</u>)	ഖരേനവാ
കാട്ടപ്പട്ട	(ക + ആ + ട് + ട് + <u>ഉ</u>)	പെന്വനവാ
ആട്ട	(ആ + ട് + <u>ഉ</u>)	നവനവാ
ഓട്ട	(ഓ + ട് + <u>ഉ</u>)	ഡ്രവനവാ
തേട്ട	(ത + ഏ + ട് + <u>ഉ</u>)	ജോധനവാ
പാട്ട	(പ + ആ + ട് + <u>ഉ</u>)	ഗയനവാ
ഉ-തവ	(ഉ + ത് + വ് + <u>ഉ</u>)	ട്രഡ് കരനവാ
പമ്പകു	(പ + അ + മ്പ് + അ + ക + <u>ഉ</u>)	പ്രശ്നാള വേനവാ/ പ്രരക്ഷ വേനവാ
കമ്പുവ	(ക + അ + മ്പ് + <u>ഉ</u> + വ് + <u>ഉ</u>)	ജോദ്ധനവാ
കുമ്പുവ	(ക + <u>ഉ</u> + മ്പ് + അ + റ് + <u>ഉ</u>)	കൈഗഹനവാ
വീക്സ്	(വ് + സ + ച + <u>ഉ</u>)	വീസികരനവാ
തന്ത്രകു	(ത + അ + ന്ന് + ക + <u>ഉ</u>)	നതര കരനവാ/ നവതിനവാ
പുട്ടപ്പട്ട	(പ + ഊ + ട് + ട് + <u>ഉ</u>)	അഗല ധാനവാ/ സ്ലിപ്പ് വേനവാ
പേക്സ്	(പ + ഏ + ച + <u>ഉ</u>)	കൾ കരനവാ
മീഡ്യ	(മ + സ + റ് + <u>ഉ</u>)	ടല്ലേംഗണ്ഡ കരനവാ
എൻണ്ണാ	(എ + ണ്ണ് + ണ്ണ് + <u>ഉ</u>)	ഗണാൻ കരനവാ
തബ്ലാൻ	(ത + അ + സ് + സ് + <u>ഉ</u>)	തല്ലേ കരനവാ
ഉന്റ്റു	(ഉണ + റ് + റ് + <u>ഉ</u>)	വക്സ കരനവാ
തൂക്കു	(ത + ഉണ + ക് + ക് + <u>ഉ</u>)	മിസവനവാ
വാമ്പത്തു	(വ് + ആ + മ്പ് + ത് + ത് + <u>ഉ</u>)	ആക്രീപാട കരനവാ
ഏറ്റു	(എ + റ് + റ് + <u>ഉ</u>)	നഗിനവാ
എമുതു	(എ + മ്പ് + <u>ഉ</u> + ത് + <u>ഉ</u>)	ലിയനവാ
മുൺണേരു	(മ + <u>ഉ</u> + ണ്ണ് + ണ്ണ് + ഏ + റ് + <u>ഉ</u>)	ട്രിയാളുവേനവാ

അക്കുമാർ ത്രിഖാ പാദി

- ഉംഗക ക്രമ തുനാമം അയൽ നോവന ത്രിഖാ പാദി

വാ	ശീനവാ
പോ	യനവാ
താ	ദേനവാ
ഇരു	ഉന്നേനവാ
വില്ല	വിക്കുണ്ണവാ
നീല്	നൈതി ഉന്നേനവാ
കേസ്	അസനവാ/ ഉല്ലേനവാ
ചെപ്പ്	കരനവാ
ചെല്ല(ല്ല)	യനവാ

සෞල්(ලු)	කියනවා
වියු	වැටෙනවා
අයු	අඩිනවා
ඉ_යු	හානවා
නු	සිටෙනවා
සු	වෙබි කියනවා
කාණ්	දකිනවා
තවදු	බඩානවා
இகழු	නින්දා කරනවා
පිරුණ්	පෙරමෙනවා
தිன්(නු)	කනවා
என්(නු)	කියනවා
ஆகு	වෙනවා
நோ	ரිදෙනවා
சா	මැරෙනවා

අතීත කාල ක්‍රියාමූල සාධනය

දෙමළ හාජාවහේ අතීත කාලය හගවන විහෘක සර්ගද දැකගත හැකිය. ත්ත් /න්ත් /ට්ට් /இன් /எන් /න්ත් /න්ත් /න් /පුරු /ත් යනු එම අතීත කාලය හගවන විහෘක සර්ග කිහිපයකි. මෙහිදී ඒ ඒ වර්ගීකරණයට අදාළව අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගන්නා ඇතුරු මෙහිදී විමසා බැලේ.

තුමවත් ක්‍රියා මූල I

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයට ත්තා හා න්ත්² යන විහෘක සර්ගය එකතු කෙරේ.

වගුව 6: මි හා පූ යන ස්වරවලින් අවසන් වන ක්‍රියා මූල

මි හා පූ යන ස්වරවලින් අවසන් වන ක්‍රියා මූල		
පඳ	පඳත්ත-	ඉගෙනගති(මි)
ගුණී	ගුණිත්ත-	නැවෙ(මි)
සන්ති	සන්තිත්ත-	මුණගැසුමෙන(මි)
වාසි	වාසිත්ත-	කියෙවිවෙ(මි)
ත්ත	ත්ත	
සමෘ	සමෘත්ත-	ඉවිවෙ(මි)
නිශ්චා	නිශ්චාත්ත-	සිතුමෙන(මි)
කතා	කතාත්ත-	කතාකලෙ(මි)
කිංගා	කිංගාත්ත-	ලැබුමෙන(මි)

වගුව 7: මූල ප්‍රස්ථානක් සහිත ඉ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල

මූල ප්‍රස්ථානක් සහිත ඉ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල		
අයු	අයුත්ත-	කැඩුමෙන(මි)
ප්‍රා	ප්‍රාත්ත-	හාන්සිවුමෙන(මි)
තොටු	තොටුත්ත-	සම්බන්ධ කළෙ(මි)
කොටු	කොටුත්ත-	දුන්නෙන(මි)
ත්ත		

² අධ්‍යාපන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී ත්තා > ත්ත් කියාද න්තා > න්ත් කියාද හාවිත කෙරේ.

වගුව 8: ප්‍රස්ථා ස්වර සහිත ම අන්ත අකුරැ සතරේ ක්‍රියා මූල

ප්‍රස්ථා ස්වර සහිත ම අන්ත අකුරැ සතරේ ක්‍රියා මූල		
කුකු	කුකුත්ත-	නොපැහැදිලි ලෙස කතාකලේ(ම්)
කිස්කිස්	කිස්කිසත්ත-	රහස්‍ය කියවිවෙ(ම්)
සිඹුසිං	සිඹුසිංත්ත-	රවිව(ම්)
පිසුපිස	පිසුපිසත්ත-	ඇලුණෙ(ම්)

වගුව 9: දිරිස ස්වරයකින් පසුව ඇති ම අන්ත ක්‍රියා මූල

දිරිස ස්වරයකින් පසුව ඇති ම අන්ත ක්‍රියා මූල		
සේර්	සේරත්ත-	ඒකවුත්‍යෙන(ම්)/ බැඳුණෙ(ම්)
පාර්	පාරත්ත-	බැඳුව(ම්)
සාර්	සාරත්ත-	ආකර්ෂණය වුණෙ(ම්)
වෝර්	වෝරත්ත-	දාඩිය දැමීමෙ(ම්)

වගුව 10: අකුරැ දෙකට වඩා වූ ම අන්ත ක්‍රියා මූල

අකුරැ දෙකට වඩා වූ ම අන්ත ක්‍රියා මූල		
කරකර	කරකරත්ත-	මිලකලේ(ම්)
සරසරා	සරසරත්ත-	සරසරගැවෙ(ම්)
තෘත්තානා	තෘත්තානත්ත-	දිලිසුණෙ(ම්)
ප්‍රපාත	ප්‍රපාතත්ත-	ඉක්මන්වුණෙ(ම්)

වගුව 11: මූල ප්‍රස්ථායක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත ම අන්ත අකුරැ දෙකේ ක්‍රියා මූල

මූල ප්‍රස්ථායක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත ම අන්ත අකුරැ දෙකේ ක්‍රියා මූල		
තිඛ	තිඛනත්-	විවෘතකලේ(ම්)
මහ	මහනත්-	අමතක කලෙ(ම්)
නුඟ	නුඟනත්-	ඇවිදේ(ම්)
පහ	පහනත්-	ඉගිලුණෙ(ම්)

ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල II

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතිත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයෙහි අග ඇති ඉ වෙනුවට ත්‍රුශයන විහාරක සර්ගය ආගමය කෙරේ.

වගුව 12: ක්‍රියාමූලය ...ඩිං සහ ...පැං වලින් අවසන්ව ඇති ක්‍රියා මූල

ක්‍රියාමූලය ...ඩිං සහ ...පැං වලින් අවසන්ව ඇති ක්‍රියා මූල		
---	--	--

³ අධ්‍යාපන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී ත්‍රු > එස් ක්‍රියා හාවිත කෙරේ.

സാപ്പിട്ടു	സാപ്പിട്ട് -	കൈലേ(മി)
കൂപ്പിട്ടു	കൂപ്പിട്ട് -	അവിഗ്രജിത്വം(മി)
വെളിക്കിട്ടു	വെളിക്കിട്ട് -	ജൂഡാനമിവുണ്ടു(മി)
മുത്തമിട്ടു	മുത്തമിട്ട് -	സിമിരേ(മി)
അയ്വിട്ടു	അയ്വിട്ട് -	അയക്കലെ(മി)
പാങ്കിട്ടു	പാങ്കിട്ട് -	ബേദ്ധിലേ(മി)
പയിരിട്ടു	പയിരിട്ട് -	വഗാക്കലെ(മി)
ചിന്നയിട്ടു	ചിന്നയിട്ട് -	സിരഗത കലെ(മി)
മതിപ്പിട്ടു	മതിപ്പിട്ട് -	തക്കശേരുക്കലെ(മി)
ഔപ്പിട്ടു	ഔപ്പിട്ട് -	സഭാനക്കലെ(മി)
നിന്നയിട്ടു	നിന്നയിട്ട് -	ബരകിരുവേ(മി)
അഷ്ചിട്ടു	അഷ്ചിട്ട് -	അവിവൃതിപ്പിലേ(മി)
പോരിട്ടു	പോരിട്ട് -	സ്രൂദിക്കലെ(മി)
ആഞ്ഞയിട്ടു	ആഞ്ഞയിട്ട് -	അഞ്ഞന്നേന(മി)/ ദിവ്രൂവേ(മി)
ആഞ്ഞന്നവിട്ടു	ആഞ്ഞന്നവിട്ട് -	പൊരാന്നന്ദ്ര ക്വിക്കലെ(മി)
സണ്ടൈപിട്ടു	സണ്ടൈപിട്ട് -	ഗൗഗന്നന്തേ(മി)
കബ്രടപ്പട്ടു	കബ്രടപ്പട്ട് -	അമാരൂലുണ്ണ(മി)
പധപ്പട്ടു	പധപ്പട്ട് -	ബദവുണ്ണ(മി)
കുന്നപ്പട്ടു	കുന്നപ്പട്ട് -	സ്രവവുണ്ണ(മി)
പാടുപട്ടു	പാടുപട്ട് -	മഹൻസിവുണ്ണ(മി)
ചെയ്ന്പട്ടു	ചെയ്ന്പട്ട് -	സിംഗിവുണ്ണ(മി)
വെട്കപ്പട്ടു	വെട്കപ്പട്ട് -	ലൈംഗാവുണ്ണ(മി)
തേവൈപ്പട്ടു	തേവൈപ്പട്ട് -	അവകാശവുണ്ണ(മി)
അകപ്പട്ടു	അകപ്പട്ട് -	അമിന്ദുവുണ്ണ(മി)
അവസ്രപ്പട്ടു	അവസ്രപ്പട്ട് -	ഉക്മന്നവുണ്ണ(മി)

കുമ്പം ത്രിയാളില III

മേലെ പറയുന്നവയും അംഗീകാരിക്കപ്പെട്ട അനുബന്ധ കുമ്പം ത്രിയാളിലെ നിർമ്മാണം കരഗൈനിമേഖലാ ത്രിയാളിലെയും അതു ആകുന്നു.

മൃഗം 13: ഉ അന്തേ ത്രിയാളി (മൂല മുഖ്യവാക്ക് സഹിത ഉ അന്തേ അക്കരൈ ദേശക്ക് ത്രിയാളി ഹാ കുമ്പം അംക ii ദി ഹമ്മ വി ത്രിയാളില ഷര)

അനുപ്പി	അനുപ്പിന്-	യൈവിലേ(മി)
തിരുമ്പു	തിരുമ്പിന്-	ജൈരൂണു(മി)
കാട്ടു	കാട്ടിന്-	പെൻബുലേ(മി)
ആടു	ആടിന്-	നൈലുവേ(മി)
ഓടു	ഓടിന്-	ദിവിലേ(മി)
തേടു	തേടിന്-	സൈവിലേ(മി)
പാടു	പാടിന്-	ഗൈഡുലേ(മി)
ഉത്തവ	ഉത്തവിന്-	റൈവി കലെ(മി)
പാളകു	പാളകിന്-	പ്രജാഞ്ജ വുണ്ണ(മി)/ പ്രരൂപ വുണ്ണ(മി)

കമുഖ	ഇൻ	കമുഖിൻ-	സേംബ്രിംഗ്(മി)
കുമ്ഹ്യാ		കുമ്ഹ്യിൻ-	കൈഗൈസ്റ്റിംഗ്(മി)
വീക		വീകിൻ-	വീകിക്കലെ(മി)
തന്ത്രം		തന്ത്രിൻ-	നതര കലെ(മി) / നാവിക്കരണ(മി)
പുട്ടു		പുട്ടിൻ-	അരുള ദ്രമിലേ(മി) / ജൂറി വൃഥാ(മി)
പേക		പേകിൻ-	കർഡ കലെ(മി)
മീന്യ		മീന്യിൻ-	സ്ലീംഗണ്യ കലെ(മി)
എൻഡ്രൂ		എൻഡ്രൂിൻ-	ഗണ്ഡൻ കലെ(മി)
താൾസ്		താൾസിൻ-	തല്ലൈ കലെ(മി)
ഊആർ		ഊആർഡിൻ-	ഓക്സ് കലെ(മി)
തൂക്കു		തൂക്കിൻ-	ശൂസ്കിലെ(മി)
വാർത്തു		വാർത്തിൻ-	അഡിരിവാട കലെ(മി)
എന്റു		എന്റിൻ-	നാംഗെ(മി)
എമുതു		എമുതിൻ-	ലിവിലേ(മി)
മുൻനേന്റു		മുൻനേന്റിൻ-	ഡൈഷൈമ്പിംഗ്(മി)

അക്കമലവക് കീയാ മൂല

അക്കമലവക് കീയാ മൂലയിൽ അതിന കാല കീയാമൂലയ മതകയേ തബാഗൈനിമുഖ ഉപദേശ ദീരു ഉന്നോച്ചിപ്പിലേ കാർധയ പഹസ്യ കേരെ.

ഒരു പദം:

തത്ത	/ന്ത്	/ട്ട്	/ഇൻ	/ഓം	/ന്ത്	/ഓം	/ഓം
വാ/		വന്ത്-			പാമിനിയേ(മി)		
വരു							
പോ		പോൺം-			അാലേ(മി)		
താ		തന്ത്-			ഡ്രൈഫ്റ്റേ(മി)		
വിടു		വിട്ട്-			ഹരീയേ(മി)		
ഇരു		ഇരുന്ത്-			സിരീയേ(മി)		
വില		വിന്റ്-			വിക്കൂലേ(മി)		
നില		നിംബ്-			നാവതി സിരീയേ(മി)		
കേൾ		കേട്ട്-			ഓസ്റ്റേ(മി) / ഓല്ലൈ(മി)		
ചെയ്		ചെയ്ത്-			കലേ(മി)		
ചെല്ല(ല്ല)		ചെൺം-			ഗിയേ(മി)		
ചൊാല്ല(ല്ല)		ചൊാൺം-			കിലേ(മി)		
വിമു		വിമുന്ത്-			വൈറ്റുന്നേ(മി)		
അമു		അമുത്-			അവഗൈസ്റ്റിംഗ്(മി)		
ഉമു		ഉമുന്ത്-			ഹാലേ(മി)		
നടു		നട്ട്-			സിലേവിലേ(മി)		

கடு	கட்ட-	வெடி திவிவே(மி)
காண்	கண்ட்-	ஒக்கேக(மி)
தவழ்	தவழ்ந்த-	விசிரைவ(மி)
இகழ்	இகழ்ந்த-	நின்றா கலே(மி)
பிரள்	பிரண்ட்-	பெரலீவே(மி)
திண்ணு)	திண்ற-	கடைவே(மி)
எண்ணு)	எண்ற-	கியெவிவே(மி)
ஆகு	ஆகின்-	விளே(மி)
நோ	நோகின்-	ரிட்டிலே(மி)
சா	செத்த்	மூரைவே(மி)

ନିଗମନ୍ୟ

క్రియా మ్రీలయక అనేవయ ఖా లీర్సికరణయ లడ్డునాగైనీమ

සිංහල මාතා හා ජාතිකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ බස හැදැරීමේදී ක්‍රියා පදය සම්බන්ධයෙන් මතුවන ගැටුපූ, ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රියා මූලයක ඒ ඒ ක්‍රියා ප්‍රවර්ගයන් නිරමාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියා මූලයේ රුපීය ලක්ෂණය කෙරෙහි මූලික අවධානය ගොමු කිරීම අගන්සේ. ඒ අනුව ක්‍රියා මූලයේ අන්තරය ස්වරාන්තර නැතහොත් හළන්තද යන කාරණය අවබෝධ කරගැනීමට සමත් විය යුතුය. යම් ක්‍රියා මූලයක් ස්වරාන්තර ලෙස හඳුනාගනු ලැබුවද පසුව එහි අවසානයෙහි ඇත්තේ කුමන ස්වරයක්ද යන වගද අවබෝධ කරගෙන ඒ ඒ ස්වරාන්තර අනුව වෙන්කෙට හඳුනා ගැනීමේ ගක්ෂතාව පළමුව තිබිය යුතුය. උදාහරණ වශයෙන් ගත් කළ පැඕ /කැඕ /තියු /ගු /සාප්පිගු /කවලෙපප්පු /ශුගු /පාර් /චෙල් /විල් යන ක්‍රියා මූලයන් ස්වරාන්තර නැතහොත් හළන්තද යන්න හඳුනාගැනීමේ හැකියාව මෙහිදී වටි.

படி	(ப் + அ + ல் + இ)
கதை	(க் + அ + த் + ஜி)
திற	(த் + இ + ற் + அ)
கவலைப்படு	(க் + அ + வ் + அ + ல் + ஜி + ப் + ப் + அ + ல் + உ)
ஒடு	(ஒ + ல் + டு)
பார்	(ப் + அ + ர்)
செல	(ச் + எ + ல்)
வில்	(வ் + இ + ல்)

යන ක්‍රියා මූලයන් පිළිවෙළින් ස්වරාත්ත් බවත් එහිදු ඉ කාරාත්ත, උ කාරාත්ත සහ හලත්ත බවත් පැහැදිලිව අවබෝධ කරගත හැකි වනුයේ රැඹිය ලක්ෂණය පදනම්කරගෙනය. පසුව එම ලක්ෂණය ප්‍රධානව වෙනත් කාරණා රට් එක්කොට සාදාගැනීමට හැකියාව පවතී. උ අත්තව අකුරා දෙකේ, උ අක්ෂරයට මූලින් කෙටි ස්වරයක් සහිත යන්න එයට උදාහරණයකි. ඉන් අනතුරුව ඒ ඒ ක්‍රියා ප්‍රවර්තයන් තීරණය කරගැනීමේදී යෙදෙන ප්‍රත්‍යුම්‍යන්හි සමානතා සලකා බලා, සමාන ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්විත වූ ක්‍රියා මූලයන් මෙහිදී වර්ගිකරණයකට ලක් කර ඇති. ඒ අනුව,

යම්කිසි ක්‍රියා මූලයක් අවසන්ව ඇත්තේ ඕ හා පු යන ස්වරවලින් නම් / මූල ප්‍රස්වයක් සහිත එ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම් / ප්‍රස්ව ස්වර සහිත එ අන්ත අකුරු සහගේ ක්‍රියා මූලයක් නම් / දීර්ඝ ස්වරයකින් පසුව ඇති රා අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම් / අකුරු දෙකට වඩා වැඩි වූ ආ අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම් / මූල ප්‍රස්වයක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත ආ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම් එවැනි ක්‍රියා මූල කුම්වත් ක්‍රියා මූල I යටතට මෙහිදී ගත හැකිය.

යම්කිසි ක්‍රියාමුලයක් ...මින් සහ ...පටු වලින් අවසන්ව ඇති තිබේ නම් එවැනි ක්‍රියා මුල ක්‍රමවත් ක්‍රියා පද - II ලෙස මෙහිදී හැඳින්වේ.

ඉ අන්ත ක්‍රියාපද මුල භූස්වයක් සහිත ඉ අන්ත අකුරු දෙකෙක් ක්‍රියාපද හා ක්‍රමවත් අංක ii දී හමු වූ ක්‍රියා මුල හැර

ලෙස මෙහිදී ක්‍රියා මුලයක යම් වර්ගිකරණයක් පෙන්වාදිය හැකිය. පෙන්වාදිය හඳුනාගත හැකිය. ඉහත ක්‍රම ක්‍රම ක්‍රහතම අයන් නොවන ක්‍රියා මුල ලෙස වෙනු වර්ගිකරණයක් පෙන්වා දෙනු ලබන අතර එය ක්‍රියා රුපයන් නිර්මාණය කරගැනීමේදී සිදුවන යම් යම් වෙනස්කම් සලකා සිදුකර ඇත. එය සිෂ්‍යාධිය විසින් අනිවාර්යයෙන්ම මතකයේ රදවාගත යුතුය යන්න මෙහිදී කිව යුතුය. සුක්තක්ස යන අවධාරණය කර ඇත.

ක්‍රමවත් අංක Iහි අතිත කාල ක්‍රියා රුපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙම වර්ගිකරණයට අදාළ ක්‍රියාමුලයක අතිත කාල ක්‍රියාමුලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමුලයට ත්තු හා න්තු⁴ යන විහාරක සර්ගය එකතු කිරීමෙන් සාදාගත හැකිය. මෙහිදී ආ අන්ත ක්‍රියා මුලයට න්ත් ප්‍රත්‍යාග එකතු කරන අතර, සෙසු සියල්ලට ත්ත් ප්‍රත්‍යාග එකතු කිරීමෙන් අතිත කාල ක්‍රියා මුලය නිර්මාණය කරගත හැකිය.

ක්‍රමවත් අංක IIහි අතිත කාල ක්‍රියා රුපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙම වර්ගිකරණයට අදාළ ක්‍රියාමුලයක අතිත කාල ක්‍රියාමුලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමුලයෙහි අග ඇති ගු වෙනුවට ගුරුවන විහාරක සර්ගය ආගමය කිරීමෙන් සාදාගත හැකිය.

ක්‍රමවත් අංක IIIහි අතිත කාල ක්‍රියා රුපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙම වර්ගිකරණයට අදාළ ක්‍රියාමුලයක අතිත කාල ක්‍රියාමුලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමුලයෙහි අග ඇති ඉ වෙනුවට ඩින් යන විහාරක සර්ගය ආගමය කිරීමෙන් සාදාගත හැකිය.

අකුමවත් ක්‍රියා මුලයන්හි අතිත කාල ක්‍රියා රුපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙහිදී අකුමවත් ක්‍රියා මුලයන්හි අතිත කාල ක්‍රියාමුලය මතකයේ තබාගැනීම සෙසු කාල දෙකටම වඩා වැදගත් බව කිව යුතුය. එහෙත් අකුමවත් ක්‍රියා මුලයන්හි පිණිසාර්ථයෙහි ස්වභාවය පදනම් කොටගෙන අනාගත කාලය හා වර්තමාන කාලය මෙන්ම අතිත කාල ක්‍රියා මුලය නිර්මාණය කරගත හැකි බව පරායේෂකයාගේ නිගමනයයි.

මෙහිදී මෙම වර්ගිකරණයට අකුමවත් යන වචනය එනයින් හාවිත කිරීමේ යම් ගැටුවක් යමෙකට ඇතිවිම ස්වභාවිකය. මෙයට මෙම නාමය ව්‍යවහාර කරනුයේ පුදෙක් දෙමළ බසට ආයුතිකයන්ගේ පහසුව සලකාගෙනය. එමෙන්ම මෙක් නාමයන් සමඟ ආයුතිකයෙකුට මෙම වර්ගිකරණය සම්බන්ධයෙන් පෙර වර්ගිකරණයන්ට වඩා වැඩි අවධානයක් යොමුකරවීමේ අදහසින් හාවිත කරන බව සැලකිය යුතුය.

මෙහිදී අකුමවත් ක්‍රියා මුලයන්හි වූවද පිණිසාර්ථ රුපය පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධය තුළින් කාලනුය නිර්මාණය කරගැනීමේ අවස්ථාව තිබේ. එහෙත් ක්‍රියා මුල කිහිපයක පමණක් යම් වෙනස්කම් කිහිපයක් දක්නට ලැබේ. එම වෙනස්කම් කිහිපය කෙරෙහි පමණක් වැඩි අවධානයක් යොමුකර සෙස්ස පහසුවෙන් මතකයේ රදවා ගත

⁴ අධ්‍යයන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී ත්තු > ත්ත් කියාද න්තු > න්ත් කියාද හාවිත කෙරේ.

⁵ අධ්‍යයන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී ගු > ගු ක්‍රියා හාවිත කෙරේ.

හැකි බව මෙහිදී කිවුපුතුය. භාජා භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ඇති පළපුරුද්ද මෙම වර්ගීකරණය සම්බන්ධයෙන් බලපාන බවද කිවුපුතුය.

මූලාශ්‍ර නාමාවලිය

කරුණාතිලක, බ්ලිඩ්. එස්.(2006), භාජා සමීක්ෂා, කොළඹ 10, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ කරුණාතිලක, බ්ලිඩ්. එස්.(2015), සිංහල භාජා ව්‍යාකරණය, ගුණාජ්‍යෙන ගෙයර, ජේම්ස්. බ්ලිඩ්. සුසින්දිරපාඨා, එස්., කරුණාතිලක. බඩ්. එස්., (1999), ව්‍යවහාර දෙමළ භාජා ප්‍රමේෂය, (නාගිත, කුදුරුගම්බේ, (පරි:), කැලණීය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය ධම්මුවල හිමි, උච්චලදෙශීයේ, (2017), දෙමළ ව්‍යාක්ෂණීය (දෙවන සංස්කරණය), විද්‍යාලංකාර ප්‍රකාශන පූංචිස්වා, එස්. ජී. (2011), භාජාව සහ මනුෂ්‍යාන්ත්‍රය, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දුය කරුණාතිලක, බ්ලිඩ්. එස්.(2006), දෙමළ - සිංහල අකාරදීය, කොළඹ 10, ඇස්.ගොඩගේ සහෝදරයෝ තිලකරත්න, මණිවන්. එස්, සහ ජීනාසේන, ඩී. එන්. (1990), දම්ල සාහිත්‍යය, විශ්ව සාහිත්‍යය, සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව